

OBOWIĄZANIE (17) sb n

Oba o oraz a jasne, e pochylone.

sg N obowiązani(e) (4). ◇ G obowiązanią (3). ◇ D obowiązanu (1). ◇ A obowiązanié (5); -é (1), -e) (4). ◇ I obowiązani(e)m (1), obowiązanim (1); -(e)m : -im *BudBib* (1:1). ◇ pl N obowiązanią (1). ◇ A obowiązanią (1).

Sł stp brak, Cn s.v. obowiązek, Linde XVI – XVII w. s.v. obowiązać.

1. *Zobowiązanie wobec kogoś lub czegoś, powinność; auctoramentum, obligatio Mącz, Cn; munus, nexus Mącz; sponsio JanStat; conditio, lex Cn (9) : Authoramentum, Záplátá. Myto. Obowiązanie. Mącz 20c; Obligatio, Obowiązanie/ Winność przeciwko komu Mącz 193c, 237b.*

W połączeniach szeregowych (3): Mącz 244a, 438a; wżyfłkié poddáne [...] od wżelkiéy wierności/ przysięgi/ poddánłtwá/ y od wżelkiégo obowiązania wiary wolné vczynił [ab omni fidelitate, iuramento, subiectione, et qualibet sponsione absolutos dimisit JanStat 871] SarnStat 1092.

Zwroty: »obowiązania w niwecz obracać« (1): Tabulae novae. Gdy zá wywołaniem pópolitym wżifłki długi/ rękózápiski/ Schuldbriefy/ Zapifli/ obowiązania w niwecz obrácáyá. Mącz 438a.

»od obowiązania praw, wiary uczynić wolnym« (1:1): Solvere legibus, quod vulgo dispensare dicitur, Od obowiązania praw wolnym vczynić. Mącz 400c; SarnStat 1092.

Wyrażenie: »obowiązanie osoby swej« = podjęcie zobowiązania (1): Nexus, Nieyáki obyczaj obowiązania/ podyęcia álbo zápifánia/ á zwałczá [!] ołoby á ciálá fwego w obliczności piący fwiádków. Mącz 224a.

a. praw. Zadłużenie, dług, obciążenie nieruchomości; obligatio JanStat (2) :

W połączeniach szeregowych (2): SPrawy tego Sądu fą pópolicie o ruchome Imienie/ wżákże y o ftoiące Imienie mogą być ná tym Sądzie zápifly/ przedánia/ obowiązania/ vgody y inne Contrákty GroicPorz mv; ieflibyfmy iákie w Lenno dáníé/ zápifánié/ dárowánié/ przedánié/ obowiązanié [promissioni, pollicitationi, astrictioni inscriptioni vel obligationi JanStat 87]/ w przerzeczoną ziemię Sędomiérłką/ w iéy Zamek/ Miálto/ Miálteczká/ Wsí/ Czynfze/ Clá/ y w którékółwiek dochody vczynili SarnStat 979.

2. *Ślubowanie, przyrzeczenie; ligamen PolAnt (8) : vtwierdzali przyfiegami fwoie Przełożone Sprawce Woienne (oni tho zwáli obowiązanie świątością Rycerłką [...]) BielSpr 11v.*

Zwroty: »obowiązać (a obowięzować) duszę swoją (a. się) obowiązaniem« = ligare se (ligamine) super animam suam PolAnt [szyk zmienny] (5): niewiáltá [...] obowięże fię obowięzanim BudBib Num 30/3 [4]; iefli wdому mężá fwe⁸⁰ flubiłá/ ábo obowięzaniem obowięzálá dufę fwoię przes przyfiegę. BudBib Num 30/10[11], Num 30/4, 4[5], 5[6].

»przeciw obowiązanu swemu przysięgać« (1): on [Cesarz] to czyni nád práwo y obyczaj/ przeciw obowięzaniu fwemu przyfiega BielKron 209v.

»obowiązania przystrzegać« (1): Ia tedy vwažíác ono fwoie/ choćiáz procz tego/ we wżyfłkim bezbożne przy czárowánu/ obowięzanie/ onego przyftrzegam. CzechEp 86.

Szereg: »ślub i (a) obowiązanie« (3): flub/ y obowięzanie iey którym obowięzowálá dufę fwoię [omnia vota eius et ligamina eius, quibus ligavit se super animam suam] BudBib Num 30/5[6], Num 30/4, 4[5].

Synonimy: 1. obligacja, powinność; 2. przyrzeczenie, ślub, ślubowanie.

Cf OBOWIĄZAĆ, OBOWIĄZAĆ SIĘ, OBOWIĄZEK, OBOWIĄZKA, OBWIĄZANIE

JR